

Kommunedirektør i Krødsherad kommune, Stig Rune Kroken.

3536 Noresund

Høring - Endring av skolestruktur og stedsvalg.

Forord:

Alle er enige om at Krødsherad kommune skal fortsette å ha en skole med fokus på læring og sosial trygghet. Vi er alle enige om å løfte høyest fanen med påskriften «En framtidsrettet skole med fokus på barnet beste.» Jeg velger å føre fram argumenter som underbygger mine meninger framfor å peke på svakheter ved alternative løsninger. Mitt fokus vil ligge på hvilke pedagogiske muligheter et skolebygg må legge til rette for. Likeledes ønsker jeg å holde fokus på elevenes totale læringsmiljø; innelæring og utelæring. Det betyr at utemiljø vil ha en vesentlig plass i dette totale læringsbilde.

- Jeg ser på forutsetninger/premisser jeg vurderer som avgjørende for valg av type skole, og ut fra det konkludere med hvilket sted jeg mener best egner seg for denne skolen.
- Jeg velger å ha mindre fokus på økonomi. Viser til kommunedirektørens redegjørelse i dokumentet «Krødsherad kommunes økonomiske bæreevne 2020 – 2035.» Likeledes ligger kommunestyrets totale ramme på 155 000 000 til grunn for min argumentasjon.

Innledning:

Vi ønsker alle å legge til rette for den Gode skole; hva mener vi med det?

Min erfaringsbakgrunn og kompetanse etter 37 år i skolen, gjør at jeg mener tre forhold må være på plass som kjennetegn på den gode skolen:

- Alle som har **skolen** som arbeidssted skal ha en trygg og **god** hverdag, med fravær av krenkende atferd og mobbing.
- Alle elever skal ha et godt og utviklende læringsmiljø, med rom for individuelt tilpasset opplæring, og med fravær av ødeleggende bråk og uro.
- Alle voksne skal ha et godt arbeidsmiljø, med handlingsrom og mulighet til å kunne gjøre en god nok jobb.

”Ved vår arbeidsplass i skolen i Krødshrad, skal det legges til rette for den enkelte ansattes individuelle engasjement og kreativitet, samtidig som vi forplikter oss på en kollektiv enighet om grunnprinsipper og felles rammer.” (Odd H.)

Ny skole/nye skoler; premisser.

Hva skal være styrende for vår nye framtidsrettede skole/-er i Krødsherad, og hvilke konsekvenser får disse prioriteringer ?

I en rapport fra Europarådets utviklingsbank pekes det på momenter som vil være av betydning for elevens læring og sosiale trygghet. De setter også ønske om best mulig læringsutbytte for alle elever høyt når de setter opp punkter som bør prege framtidens skolebygg: (Utdrag fra rapporten om læringseffektive skoler.)

- Sett krav til nøkkelelementer i bygget.
- Ved gode og inkluderende prosesser trenger ikke økonomi å begrense muligheten for å bygge skoler med gode og effektive læringsmiljøer.
- Planlegg læringsmiljøer av ulik størrelse for å imøtekomme ulike hensikter og ulike behov hos lærere og elever.
- Planlegg skoler som kan brukes av andre brukergrupper etter ordinær skoletid.
- La skolens visjon og pedagogiske plattform være viktige styringssignaler for utformingen av skolebygg og utelæringsarenaer.
- Involvering av pedagogisk personale gir mer effektiv bruk av de ferdige skolearealene.
- Investering i hvordan lærerne skal ta i bruk de nye arealene.

Nøkkelelementer i vår nye skole/våre nye nytt skolebygg bør være:

- **Store nok klasserom** slik at det f.eks kan legges til rette for stasjonslæring som organiseringsmodell. Det betyr at størrelsen på klasserommet er noe større enn minimumsnormen på 2 m² pr elev. Denne tenkningen vil også gi større rom for alternative organiseringsformer for å legge til rette for tilpasset opplæring. Krever et fotavtrykk på skolen som er stort nok til å romme denne arealtenkningen.
- Likeledes er det viktig at det **til hvert klasserom legges et grupperom** som kan «styres» av samme lærer som har storgruppa i klasserommet. Budsjettprognoser viser at ressurstilgangen i skolen vil reduseres framover. Det betyr opplæringsarealene i nye skolen organiseres slik at den kan «drives» med færre lærere. Dette fordrer et skolebygg med et fotavtrykk stort nok til å romme undervisningsarealer fordelt på to plan.
- Fotavtrykket til skolen må ha en form slik at det legges til rette for en samlingsplass/kulturarena/mingleplass/utleieareale...også kalt skolens hjerte. Avstanden fra de ulike deler av skolen må kortes ned ved å bygge den som en «T» i to etasjer.
- I den nye skolen bør det gjøres plass til kommunens ungdomsklubb. Disse lokalen må ligge inntil skolens kunst og håndverksavdelinger og skolens musikkavdeling. Her må også kommunens kulturskole ha sin naturlige plass. For å få dette til må skolens tomt være stor nok for å bygge den i to etasjer.
- Mulighet for å «slippe» utelærearenaen inn i innelærearenaen og omvendt. Ved skolebesøk har vi sett verdien av store dører direkte fra spesialrommene og ut i

naturen. Med spesialrom nevnes Kunst-og håndverksavdelinge og naturfagavdelingen. For å få dette til må fotavtrykket være stort nok til å få plassert disse rommene i bakkeplan. Det fordrer en skole i to etasjer.

- Skolen (-e) bør inneha rollen som en viktig samhandlingsplass for nærmiljøet først og fremst utenom skoletiden. Det betyr at skolen (-e) bygges opp med soner som kan skilles ved låsbare dører. Og sonene må orienteres i samme etasje. Får å få dette til trengs det nok plass på bakkenivå; igjen fordrer det en to etasjes skole for å kunne orientere delingssonene på samme nivå/i samme etasje.
- En skole bør være en del av kommunens samlende kulturarenatilbud for innbyggerne. Jeg er gjort kjent med at Krødsheradhallen har planer om påbygg som vil utvide hallens plass som multikulturell arena. Jeg ser da at en utvidet idrettshall og en moderne skole med fysisk plass til supplerende kulturaktiviteter i sitt «hjerte», vil dekke kommunens totale behov for kulturarena. Som følge av en slik fellestenkning vil kommunen kunne rive Krøderen samfunnshus og spare millioner på rehabilitering og drift. Videre vil kommunens leieutgifter til hallen fortsatt gi full tilgang for opplæring i skoletiden samt sikre økonomien i hallen for aktiviteter etter skoletid.

Læring

- Inneomhuslæring

Krødsherad kommune skal bygge skolebygg som skal ivareta kvalitetslæring for våre barn og unge i 50 – 60 år fram i tid. Historien viser at pedagogiske retninger endres. Disse endringene kan komme av politiske skifter, fagfolk som skriver «sannhetslitteratur» om hvordan de mener skolen skal «se ut», eller forskning basert på empiriske resultater. Våre -/vårt nye skolebygg skal kunne stå støtt, og være funksjonelt gjennom disse endringen som vil komme. Forsker Arnt Ove Hopland ved Norges Handelshøyskole skriver i en artikkel fra 2016. « *De som trives, jobber godt. Slik er det i arbeidslivet og da er det ikke oppsiktsvekkende at dette også gjelder for våre elever. Er elevene fornøyd med den fysiske skolen, jobber de bedre i timene. Vi ser altså at standarden på byggene har en sammenheng med den innsatsen elevene har i timene.*» Det betyr at bygget /byggene må ha en fleksibel romløsning som igjen fordrer en viss størrelse på skolens/skolenes fotavtrykk.

- (Utenomhuslæring.)

Fagfornyelsen er styrende for skolens oppdrag for alle klasser i grunnskolen fra høsten 2021. Den har flere fokus. **Næruteområdene** med ulik apparatur, metodiske leikeapparater, frileikområder etc., og **fjernuteområdene** med fri natur, stier, ulike biotoper etc. Krødsherad Kommune er sertifisert som en trafikksikker kommune. Det er derfor viktig at elevene får tilgang til fjernuteområdene uten at de må krysse trafikkåre. Skolens uteområder skal være læringsarena og kunnskapskilde. Her skal elevene få utvidede muligheter for lekbaserte, problemløsende og praktiske læringsaktiviteter. Eleven skal oppleve læring gjennom bruk av hele kroppen, i kommunikasjon og samhandling med andre. (Norges arktiske universitet.) For å få dette til må skoleplassen være stor nok, ha en læringsinspirerende utforming og

invitere til et mangfold av læringsaktiviteter. Fjernuteområdene må ha et biologisk mangfold og kunne nås uten å krysse veier og trafikkerte ferdselsårer.

«Spreke barn bruker hjernen mer aktivt til å løse kompliserte oppgaver enn mindre spreke barn. Fysisk aktivitet er derfor viktig for læring. (NMBU) Det er da avgjørende at skolen har aktivitetsmuligheter rett ved skolen, og som elevene lett kan nytte i friminutter. Eksempler på aktivitetsarenaer er ballbinger, hinderløype, volleyballbane, basketallbaner, skatepark, ensprettområder, hoppeparadiser, frisbeegolfbane, kunstgressbaner, sykkelløyper, skiløyper, akebakker, skiløyper, snowboardområde, skileikområde etc.

Konklusjon:

I min argumentasjon og praksisbeskrivelse, har hensikten vært å løfte fram positive sider ved vår nye skole/våre nye skoler. I høringen trekkes ikke fram negative sider ved skolen dersom den plasseres på «feil» sted. I min tenkning skal alle sider ved elevens opplæring danne summen av argumenter som leder mot hvilken type skole vi ønsker. Videre skal det komme fram om det er avgjørende forskjellighet i de to tomtealternativene hhv på Krøderen og Noresund. Dersom Krødsherad kommune ønsker en samlet skole, mener jeg summen av alle argumenter tydelig viser at Krøderen er den plassen som best ivaretar overskriften « En skole til barnas beste!»

Sekundært, og dersom samfunnsdelen av kommunedelplanen fortsatt har gyldighet, skal det bygges to nye skoler i Krødsherad. Jeg mener fortsatt dette er mulig innenfor en tilnærmet ramme på 155 000 000.-

Tertiært ønsker jeg fortsatt skoler på begge tettsteder; selv om resultatet blir en rehabilitering av dagens skoler innenfor en økonomisk ramme på 155 000 000.-

Sluttord:

Jeg har gleden av å kjenne mange engasjerte mennesker i bygda vår. Prosessen fram til kommunestyremøte 29.10 2020 opplevde jeg som kreativ, konstruktiv, energigivende og samlende for bygda. Prosessen etter denne datoen har vært skremmende! Det er med tristhet jeg opplever den splid som er skapt blant kryllinger. Alle er engasjert i skolen. Alle mener de veit noe om skolen. Leser stadig om at man er opptatt av «barnas beste». Rart er det da at ungdommer foreller meg at de er «skremt» av å oppleve voksne sambygdingers ordbruk i debatten omkring skolestruktur. Jeg har et håp om at denne debatten ender i et samlende vedtak i kommunestyret..... da er nok løsningen fortsatt skole på begge bygdas tettsteder; og vi skal sammen klare å skape to skoler til «Barnas beste»!

Mvh

Odd Henning Bentsen

Rektor Krøderen